

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 18 juni 2021, nr. WJZ/ 21154606, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling zeevisserij (aanwijzing havens Brexit)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 5 van verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad van 29 september 2008 houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1936/2001 en (EG) nr. 601/2004 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1093/94 en (EG) nr. 1447/1999 (PbEU 2008, L 286) en de artikelen 3 en 4 van het Reglement zee- en kustvisserij 1977;

Besluit:

ARTIKEL I

De Uitvoeringsregeling zeevisserij wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, komen te luiden:

- a. met een lengte over alles van tien meter of minder in de in bijlage 2 A vermelde havens met uitzondering van Velsen, Amsterdam en Rotterdam of in de in bijlage 3 vermelde plaatsen;
- b. met een lengte over alles van 10 meter tot 59 meter of met een brutotonnage van 1.200 BT of minder, in de in bijlage 2 A vermelde havens met uitzondering van Vlaardingen, Velsen, Amsterdam en Rotterdam;

B

Artikel 14, vijfde lid, komt te luiden:

5. Als havens als bedoeld in artikel 11, eerste lid, van verordening 2016/2336, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B met uitzondering van Den Helder.

C

Artikel 75, tweede lid, komt te luiden:

2. Als havens als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel b, en 39, eerste lid, van verordening 2019/833, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B met uitzondering van Den Helder.

D

Artikel 77, vijfde lid, komt te luiden:

5. Als havens als bedoeld in artikel 23 van verordening nr. 1236/2010, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B.

E

Artikel 78, zevende lid, komt te luiden:

7. Als havens als bedoeld in de artikelen 52, eerste lid, en 65, eerste lid, van verordening 2017/2107, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B met uitzondering van Den Helder.

F

Artikel 78a, vierde lid, komt te luiden:

4. Als havens als bedoeld in artikel 30, eerste lid, onderdeel a, van verordening 2018/975, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B met uitzondering van Den Helder.

G

Artikel 124, vierde lid, komt te luiden:

4. Als havens als bedoeld in artikel 79, tweede lid, van de uitvoeringsverordening controleverordening, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B met uitzondering van Den Helder. Het aanlanden of overladen vindt plaats in de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B binnen de in bijlage 2 C bij die havens vermelde lostijden.

H

Artikel 133 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt als volgt te luiden:

2. Als havens als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van verordening nr. 1005/2008, worden aangewezen de havens die zijn vermeld in bijlage 2 B en voor vissersvaartuigen die de vlag van het Verenigd Koninkrijk voeren en in het Verenigd Koninkrijk in het visserijregister zijn geregistreerd, die geen vis of visserijproducten aan boord hebben, zover de toegang tot de haven uitsluitend plaatsvindt om onderhoudswerkzaamheden aan het betrokken vissersvaartuig te laten verrichten, de havens die zijn vermeld in Bijlage 2 D.

2. Het volgende lid wordt toegevoegd:

7. De in het vierde lid bedoelde toestemming wordt voor zover deze betrekking heeft op het binnen varen van een van de in Bijlage 2 D vermelde havens, uitsluitend verleend indien het vissersvaartuig rechtstreeks en via de kortste route afkomstig is van een in Bijlage 2 B vermelde haven alwaar de NVWA heeft vastgesteld dat er geen vis of visserijproducten aan boord van het betrokken vissersvaartuig zijn. Deze vaststelling door de NVWA vindt plaats op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur.

I

Bijlage 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan Bijlage 2 A wordt de volgende haven en losplaats toegevoegd:

18. Rotterdam:
  - a. Prins Johan Friso haven, oevernummers 2714, 2716 en 2723;
  - b. Beatrixhaven, oevernummers 2738, 2741 en 2753.

2. Bijlage 2 B wordt vervangen door de bij deze regeling gevoegde bijlage A.

3. Aan Bijlage 2 wordt de bij deze regeling gevoegde bijlage B toegevoegd.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 18 juni 2021

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*

BIJLAGE A BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL I, VAN DE REGELING VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit VAN 18 JUNI 2021, NR. WJZ / 21154606, TOT WIJZIGING VAN UITVOERINGSREGELING ZEEVISSERIJ (AANWIJZING HAVENS BREXIT)

B. Havens en losplaatsen als bedoeld in de artikelen 14, vijfde lid, 75, tweede lid, 77, vijfde lid, 78, zevende lid, 78a, vierde lid, 124, vierde lid, en 133, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling zeevisserij

1. Vlissingen:
  - a. de loswal langs de visafslag gelegen aan de eerste binnenhaven;
  - b. de locatie, gelegen tegenover de zijdeur aan de kop van de visafslag aan de landtong tussen de eerste en tweede binnenhaven.
2. Scheveningen (Gemeente 's-Gravenhage): de kaden van de Eerste Binnenhaven
3. IJmuiden:
  - a. de kotterkade;
  - b. een kade aan de noordzijde van de vissershaven met uitzondering van de houten steigers;
  - c. de Trawlerkade gelegen aan de zuidzijde van de vissershaven
4. Harlingen:
  - a. de lossteigers en kaden voor en nabij de visafslag te Harlingen, gelegen in en aan de Nieuwe Vissershaven;
  - b. de kaden van de Handelshaven, bestaande uit de Nieuwe Willemshaven, de Oude Willemshaven en de Vluchthaven
5. Eemshaven (Gemeente Eemsmond): de zuidkade van de Julianahaven
6. Den Helder:
  - a. de elf zich in de buitenhaven bevindende steigers gelegen voor het perceel het Nieuwe Diep nr. 27b;
  - b. de kade gelegen tussen de Moormanbrug en de Koopvaarderschutsluis (steiger 51, 52 en 53);
  - c. de Paleiskade (steiger 32 tot en met 35);
  - d. de steigers 36, 37 en 38 gelegen aan de voormalige onderzeedienstkade
7. Velsen*: de Velserkade
8. Amsterdam*: kade Westhaven aan de Capriweg
9. Rotterdam*:
  - a. Prins Johan Friso haven, oevernummers 2714, 2716 en 2723;
  - b. Beatrixhaven, oevernummers 2738, 2741 en 2753.

Gelet op artikel 6 eerste lid, van de Uitvoeringsregeling zeevisserij is het in de met een * aangeduide havens uitsluitend toegestaan vis aan te landen, over te laden of te lossen door een vissersvaartuig met een lengte over alles van meer dan 59 meter of met een brutotonnage van meer dan 1.200 BT.

BIJLAGE B BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL I, VAN DE REGELING VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwalITEIT VAN 18 JUNI 2021, NR. WJZ / 21154606, TOT WIJZIGING VAN UITVOERINGSREGELING ZEEVISSERIJ (AANWIJZING HAVENS BREXIT)

D. Havens voor het verrichten van onderhoudswerkzaamheden als bedoeld in de artikel 133, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling zeevisserij

1. Stellendam
2. Den Oever
3. Oudeschild
4. Urk
5. Lauwersoog
6. Yerseke

TOELICHTING

I Algemeen

1. Inleiding

De Uitvoeringsregeling zeevisserij bevat de voorschriften die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid en de in dat kader vastgestelde Europese verordeningen op het gebied van de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee. Op grond van verschillende Europese verordeningen moeten lidstaten de havens aanwijzen waar (een bepaalde hoeveelheid van) een vissoort moet worden aangeland, waar vis afkomstig is uit bepaalde gebieden moet worden aangeland of waartoe vissersvaartuigen uit derde landen toegang hebben. De ter uitvoering van deze verordeningen in Nederland aangewezen havens zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling zeevisserij.

Door middel van deze wijzigingsregeling worden de havens van Amsterdam, Rotterdam en Den Helder aan de aangewezen havens waar vis mag worden aangeland of overgeladen toegevoegd. Daarnaast wordt een aantal havens aangewezen waartoe vissersvaartuigen uit het Verenigd Koninkrijk (VK) toegang hebben om onderhoud te laten plegen.

In het vervolg van deze toelichting wordt nader ingegaan op de aanwijzing van een aantal havens. Tot slot wordt de regeling artikelsgewijs toegelicht.

2. Aanwijzing havens

In de zogenoemde IOO-verordening¹ zijn voorschriften opgenomen om illegale visserij te voorkomen en tegen te gaan. In dit licht verplicht de IOO-verordening lidstaten onder meer adequate inspecties uit te voeren bij vissersvaartuigen van derde landen die in de havens van de lidstaten vis aanlanden of overladen. Op grond van de IOO-verordening hebben vissersvaartuigen van derde landen uitsluitend toegang tot havens van een lidstaat die door deze lidstaat zijn aangewezen en mogen zij uitsluitend in aangewezen havens vis aanlanden of overladen of van havendiensten gebruik maken, zoals het laten verrichten van onderhoudswerkzaamheden.

Als gevolg van Brexit mogen vissersvaartuigen van het VK in de Europese Unie (EU) alleen nog maar aangewezen havens voor derde landen binnenvaren, terwijl ze voordien in principe toegang hadden tot alle in Bijlage 2 A bij de Uitvoeringsregeling zeevisserij vermelde havens. Voor derde landen vaartuigen waren in Nederland zes havens aangewezen.

In februari 2021 bleek dat veel Nederlandse onderhoudswerken onderhoud pleegden te verrichten aan vissersvaartuigen uit het VK en dat deze onderhoudswerken in een aantal gevallen in niet voor derde landen aangewezen aanlandhavens liggen. Doordat vissersvaartuigen uit het VK geen toegang meer kregen tot deze havens, dreigden deze onderhoudsbedrijven omzet mis te lopen. Vaak was sprake van een jarenlange relatie tussen de Nederlandse onderhoudsbedrijven en de visserijondernemingen uit het VK. Zonder oplossing, zou de schade variëren tussen enkele tonnen tot enkele miljoenen euro per onderhoudsbedrijf per jaar.

Nederland gaat restrictief om met het aanwijzen van derde landen aanlandhavens met het oog op het optimaal tegengaan van illegale visserij. Op grond van de IOO-verordening geldt voor vissersvaartuigen van derde landen die in aangewezen havens vis aanlanden of overladen een stringent toezicht- en inspectieregime, dat veel inzet van de NVWA vergt. Alleen als de faciliteiten voor het uitvoeren van het vereiste toezicht in voldoende mate aanwezig zijn, kunnen havens worden aangewezen voor het aanlanden van vis.

Om de bestaande praktijk van onderhoudswerkzaamheden aan vissersvaartuigen uit het VK te continueren, is gekozen voor een oplossing om havens waar geen of slechts beperkte toezichtsfaciliteiten aanwezig zijn en waar ook geen bestaande praktijk van het aanlanden van vis door Britse vaartuigen bestond, alleen aan te wijzen voor het plegen van onderhoud en specifiek voor vissersvaartuigen uit het VK.

¹ Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad van 29 september 2008 houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1936/2001 en (EG) nr. 601/2004 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1093/94 en (EG) nr. 1447/1999 (PbEU L 286)

Met onderhavige wijziging op de Uitvoeringsregeling zeevisserij krijgen vissersvaartuigen uit het VK daarom toegang tot de havens van Stellendam, Den Oever, Oudeschild, Urk, Lauwersoog en Yerseke specifiek voor het laten uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden en uitdrukkelijk niet voor het aanlanden van vis. Deze havens zijn overeenkomstig artikel 5 van de IOO-verordening aan de Europese Commissie meegedeeld. Om te verzekeren dat er daadwerkelijk geen vis in deze havens wordt aangeland moeten de vissersvaartuigen voorafgaand aan het binnenvaren van een zogenaamde 'onderhoudshaven' eerst een controle laten uitvoeren bij een controlepost van de NVWA in een voor derde landen aangewezen haven voor het aanlanden van vis. Deze controles kunnen van maandag – vrijdag tussen 08.00 – 17.00 uur plaatsvinden. Wanneer het ruim gecontroleerd is en is vastgesteld dat geen vis aan boord is, krijgt het vaartuig toestemming om rechtstreeks en via de kortste route door te varen naar de onderhoudshaven. Voorafgaand aan het binnenvaren van EU-havens geldt op grond van artikel 6 van de IOO-verordening een meldplicht. Deze verplichting die ten minste 3 werkdagen voor de geschatte tijd van aankomst in de haven moet worden gedaan, geldt voor beide havens die het vaartuig wil binnenvaren.

In de haven van Den Helder zijn de toezichtsfaciliteiten voor het aanlanden van vis in voldoende mate aanwezig. Daarom wordt met deze wijzigingsregeling de haven van Den Helder aangewezen als reguliere haven waar derde landen vaartuigen vis mogen aanlanden en overladen en waar gebruik mag worden gemaakt van de havendiensten. De aanwijzing van Den Helder strekt uitsluitend ter uitvoering van de IOO-verordening en de NEAFC-verordening².

Ook wordt met deze wijziging op de uitvoeringsregeling Zeevisserij de haven van Amsterdam (kade Westhaven aan de Capriweg) aangewezen voor derde-landen-vaartuigen voor vissersvaartuigen groter dan 59 meter of met een brutotonnage van meer dan 1200BT. De haven was reeds aangewezen voor aanlandingen van EU-vissersvaartuigen van 59 meter of meer of een brutotonnage van 1200BT of meer. De haven van Rotterdam (Prins Johan Friso haven, oevernummers: 2723, 2714, 2716 en Beatrixhaven, oevernummers: 2738, 2741, 2753), wordt voorts aangewezen voor vissersvaartuigen groter dan 59 meter of met een brutotonnage 1200BT of meer uit zowel de EU als uit derde landen. Dit betreft in de regel vissersvaartuigen die bevroren pelagische vis of kabeljauw aanlanden. Hiermee worden Nederlandse bedrijven in de gelegenheid gesteld economische activiteiten in de handel van bevroren vis uit te breiden.

3. Regeldruk

Het aanwijzen van de havens waartoe vaartuigen uit het VK toegang krijgen heeft alleen gevolgen voor administratieve lasten van buitenlandse ondernemingen. Ook het aanwijzen van de havens van Amsterdam en Rotterdam voor vaartuigen uit derde landen heeft alleen gevolgen voor administratieve lasten van buitenlandse ondernemingen.

4. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst. Hiermee wordt afgeweken van de uitgangspunten van het beleid inzake vaste verandermomenten. Dit beleid houdt in dat een ministeriële regeling in werking treedt met ingang van 1 januari, 1 april, 1 juli of 1 oktober en dat regelgeving minimaal twee maanden voorafgaande aan de inwerkingtreding wordt gepubliceerd. Afwijking van de vaste verandermomenten is onder meer toegestaan indien dit onevenredig nadeel voor het bedrijfsleven voorkomt of implementatie betreft van bindende EU-rechtshandelingen. Omdat uitstel van aanwijzing van de havens waarin deze wijzigingsregeling voorziet, onevenredige kosten oplevert voor het betrokken bedrijfsleven, is het wenselijk van de vaste verandermomenten af te wijken.

II Artikelsgewijs

Artikel 1, onderdeel A

In artikel 6, in samenhang met bijlage 2 A en 3, is het basis regiem neergelegd waarbij de havens zijn aangewezen waar vis mag worden aangeland, gelost of overgeladen. Dit basis regiem onderscheidt in principe drie lengte categorieën van vissersvaartuigen. De kleine vissersvaartuigen (met een lengte van maximaal tien meter) mogen vis aanlanden, lossen en overladen in alle in bijlage 2 A genoemde

² Verordening (EU) nr. 1236/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2010 tot vaststelling van een controle- en handhavingregeling voor het gebied dat onder het Verdrag inzake toekomstige multilaterale samenwerking op visserijgebied in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan valt en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2791/1999 van de Raad (PbEU L 348);

havens met uitzondering van Velsen en Amsterdam, en de in bijlage 3 vermelde plaatsen. Vaartuigen vanaf 10 meter tot en met 59 meter, de lengtecategorie waartoe de zogenoemde kotters behoren, mogen alleen aanlanden, lossen en overladen in de in bijlage 2 A vermelde havens met uitzondering van Vlaardingen, Velsen en Amsterdam. De derde categorie heeft betrekking op vissersvaartuigen die groter zijn dan 59 meter of een hoger bruto tonnage hebben dan 1.200BT de zogenoemde trawlers. Deze vissersvaartuigen mogen aanlanden, lossen en overladen in de in Bijlage 2 A genoemde havens met uitzondering van Vlaardingen.

Zoals in het algemeen deel van deze toelichting uiteen is gezet, voorziet deze wijzigingsregeling erin Rotterdam aan te wijzen als haven waar uitsluitend vissersvaartuigen behorend tot de derde categorie vis kunnen aanlanden, lossen en overladen. Rotterdam, dat door middel van de in artikel 1, onderdeel I, voorziene wijziging wordt opgenomen in Bijlage 2 A, wordt daartoe in artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, uitgezonderd als haven voor de twee categorieën kleinere vissersvaartuigen.

Artikel I, onderdelen B tot en met G

Zoals in de inleiding van deze toelichting is aangestipt, moet lidstaten op grond van verschillende Europese verordeningen de havens aanwijzen waar (een bepaalde hoeveelheid van) een vissoort moet worden aangeland of waar vis afkomstig is uit bepaalde gebieden moet worden aangeland of waartoe vissersvaartuigen uit derde landen toegang hebben. Naast de IOO-verordening betreft dit onder meer:

- verordening 2016/2336³, waarin de visserij op diepzee bestanden is geregeld,
- verordening 2019/833⁴, waarin instandhoudings- en handhavingsmaatregelen in NAFO-gebied zijn opgenomen,
- verordening nr. 1236/2010⁵, waarin de Controle- en handhavingregeling in NEAFC-gebied staat,
- verordening 2017/2107⁶, die betrekking heeft op over grote afstand trekkende visbestanden in ICCAT-gebied,
- verordening 2018/975⁷ met de instandhoudings- en controlemaatregelen in SPRFMO-gebied en
- uitvoeringsverordening (EU) nr. 404/2011⁸, waarin het controle regiem voor het GVB is neergelegd.

Aan deze verordeningen wordt uitvoering gegeven in de artikelen 14, 75, 77, 78, 78a, respectievelijk 124. De voor de toepassing van deze verordeningen aangewezen havens zijn in principe opgenomen in Bijlage 2 B.

Zoals is aangegeven in het algemeen deel van deze toelichting wordt de haven van Amsterdam met deze wijzigingsregeling nu ook aangewezen als haven waar derde landen mogen binnen varen. Dientengevolge wordt de uitzondering van de haven van Amsterdam in de artikelen 75, 77, 78 en 78a, geschrapt. Voorts wordt de haven van Den Helder aangewezen als haven waar vissersvaartuigen uit derde landen vis mogen aanlanden, maar uitsluitend ter uitvoering van de IOO-verordening en de NEAFC-verordening.

De in de met deze onderdelen door te voeren wijziging van de artikelen 14, 75, 77, 78, 78a, en 124 opgenomen, strekt ertoe de haven van Den Helder uit te zonderen voor de toepassing van de desbetreffende verordeningen.

Artikel I, onderdeel H

Door middel van de in dit onderdeel opgenomen wijziging worden de havens van Stellendam, Den Oever, Oudeschild, Urk, Lauwersoog en Yerseke aangewezen als haven waar vissersvaartuigen uit het VK toegang hebben om onderhoudswerkzaamheden te laten uitvoeren. Voor nadere toelichting wordt

³ Verordening (EU) 2016/2336 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 tot vaststelling van bijzondere voorwaarden voor de visserij op diepzeebestanden in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan, tot vaststelling van bepalingen voor de visserij in de internationale wateren van het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2347/2002 van de Raad (PbEU 2016, L 354)

⁴ Verordening (EU) 2019/833 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van instandhoudings- en handhavingsmaatregelen die van toepassing zijn in het gereguleerde gebied van de Visserijorganisatie voor het noordwestelijk deel van de Atlantische Oceaan, tot wijziging van Verordening (EU) 2016/1627 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2115/2005 en (EG) nr. 1386/2007 van de Raad (PbEU 2019, L 141)

⁵ Verordening (EU) nr. 1013/2010 van de Commissie van 10 november 2010 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van het vlootbeleid van de Unie als omschreven in hoofdstuk III van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad (PbEU 2010, L 293)

⁶ Verordening (EU) 2017/2107 van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2017 tot vaststelling van in het verdragsgebied van de Internationale Commissie voor de instandhouding van de Atlantische tonijnen (ICCAT) geldende beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1936/2001, (EG), nr. 1984/2003 en (EG) nr. 520/2007 van de Raad (PbEU 2017, L 315)

⁷ Verordening (EU) 2018/975 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2018 tot vaststelling van de beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen die gelden in het verdragsgebied van de regionale organisatie voor het visserijbeheer in het zuidelijke deel van de Stille Oceaan (SPRFMO) (PbEU 2018, L 179)

⁸ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 404/2011 van de Commissie van 8 april 2011 houdende bepalingen voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen (PbEU 2011, L 112)

---

verwezen naar paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*